Einar Schistad – byråkrat og jeger:

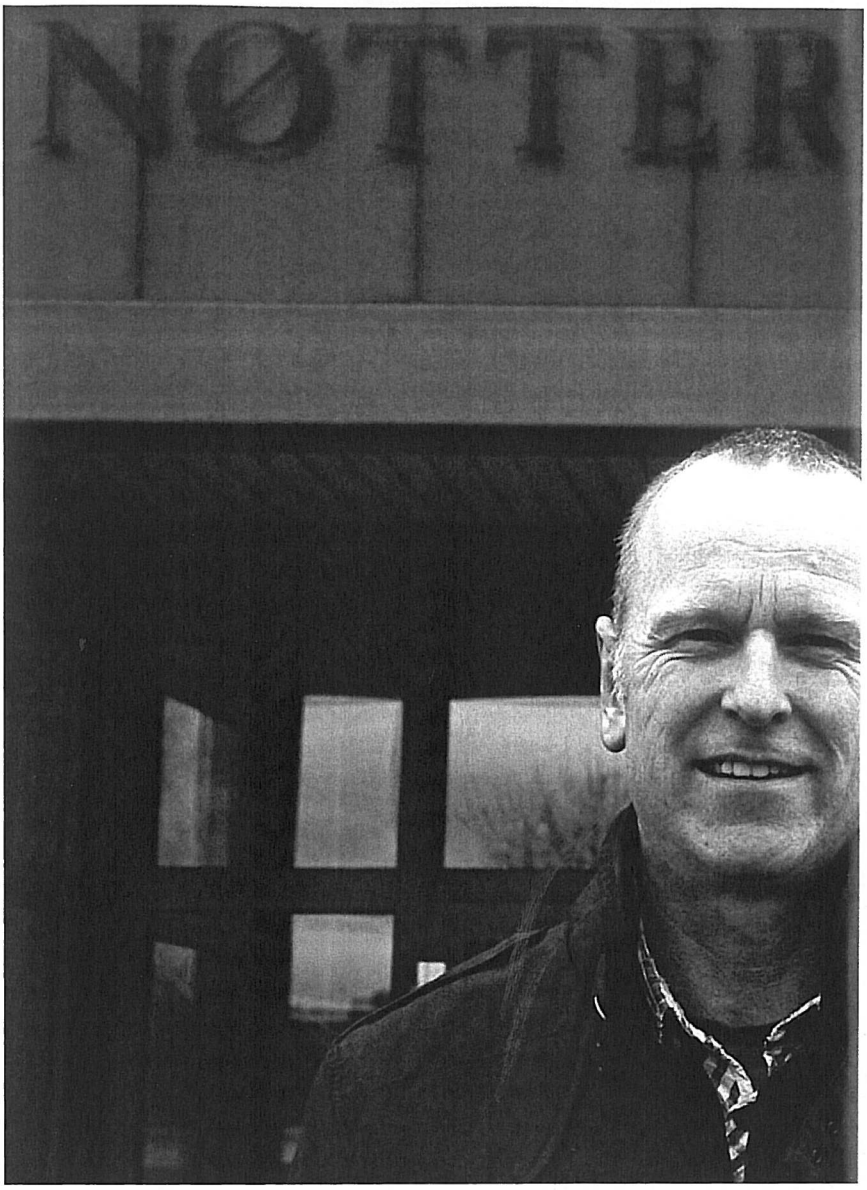

Kultursjef Einar Schistad i Nøtterøy kommune har ansvar for oppkjøring av skiløyper, for kulturelle spaserstokker og skolesekker, for kulturskole og alt annet som kommer inn under det utvidede kulturbegrep. Men aller mest er han sjef for Nøtterøy kulturhus. Det huset er i ho-det hans hele døgnet, og det er der publikum venter å se hans vennlige ansikt.

- Vi må gripe de fe som kommer flyve

Han er svært fornøyd med det han har fått til siden han begynte som kulturkonsulent i kommunen i 1998. Kommunens kulturenhet er blitt svært bra, med mange dyktige medarbeidere innenfor de forskjellige fagfeltene. Han mangler fortsatt fagkompetanse innen kulturminnevern, men er i god dialog med fylkeskommunen.

Kulturkonsulent var han bare i ett år. Da sluttet lederen av kulturhuset, og administrasjonen vurderte om de skulle ansette en erstatter. Huset kunne jo likegodt leies ut.

Schistad ville gjerne ha jobben og tilbød seg å lede kulturhuset frem til det ble tatt en beslutning. Slik ble det, og etter hvert forsto politikerne at det ikke var her man skulle spare penger. Stillingen ble utlyst, Einar Schistad søkte og fikk jobben.

KVALITET I ALLE LEDD

Nå har han i tillegg vært kommunens kultursjef i halvannet år. Da den forrige kultursjefen sluttet, søkte Schistad under forutsetning av at han fortsatt fikk lov til å holde i det kunstneriske innholdet i kulturhuset. For Einar Schistad var kulturhuset en baby som nå var blitt konfirmant, og som han ikke hadde lyst til å slippe. Det ble en omfattende jobb, men med

ite grisene nde forbi

Einar Schistad valgte i starten en strategi basert på at han ikke spurte om lov, men heller ba om tilgivelse.

så mange gode folk i staben, går det riktig bra. Staben jobber på tvers, og når det er nødvendig, gjør alle nesten alt.

– Vi vil gi opplevelse og egenaktivitet til flest mulig, og vi vet at det gjør noe med folkehelsen. Mennesker blir friskere og lykkeligere av opplevelser og kultur, sier den alltid entusiastiske kultursjefen, som lever etter kommunens slagord «Kvalitet for individ og samfunn».

– Alt fra innholdet på scenen til måten vi snakker med folk på telefonen, skal være preget av kvalitet. Og så skal vi hele tiden utvikle Nøtterøy til et bedre sted å bo og virke. Det er behov for at flere yngre flytter til Nøtterøy. Da er gode kulturtilbud avgjørende.

Er så dette kultursjefens mål, eller er de også kommunens? Schistad mener at det i stor grad også er politikernes mål.

SAMMEN OM KULTURPLAN

I 2010 begynte prosessen mot en ny kulturplan, og den prosessen har gjort at Einar Schistad og hans folk har utviklet seg som team. Arbeidet med planen har også bidratt til at mange aktuelle tiltak allerede er gjennomført.

Nå ligger han litt på været mens han venter på at politikerne endelig vedtar at det skal lages en ny kulturplan. Det gjør de nok.

Da vil han involvere hele samfunnet på Nøtterøy, mannen i gata, profesjonelle kunstnere, lag og foreninger, alle de frivillige, alle inter-

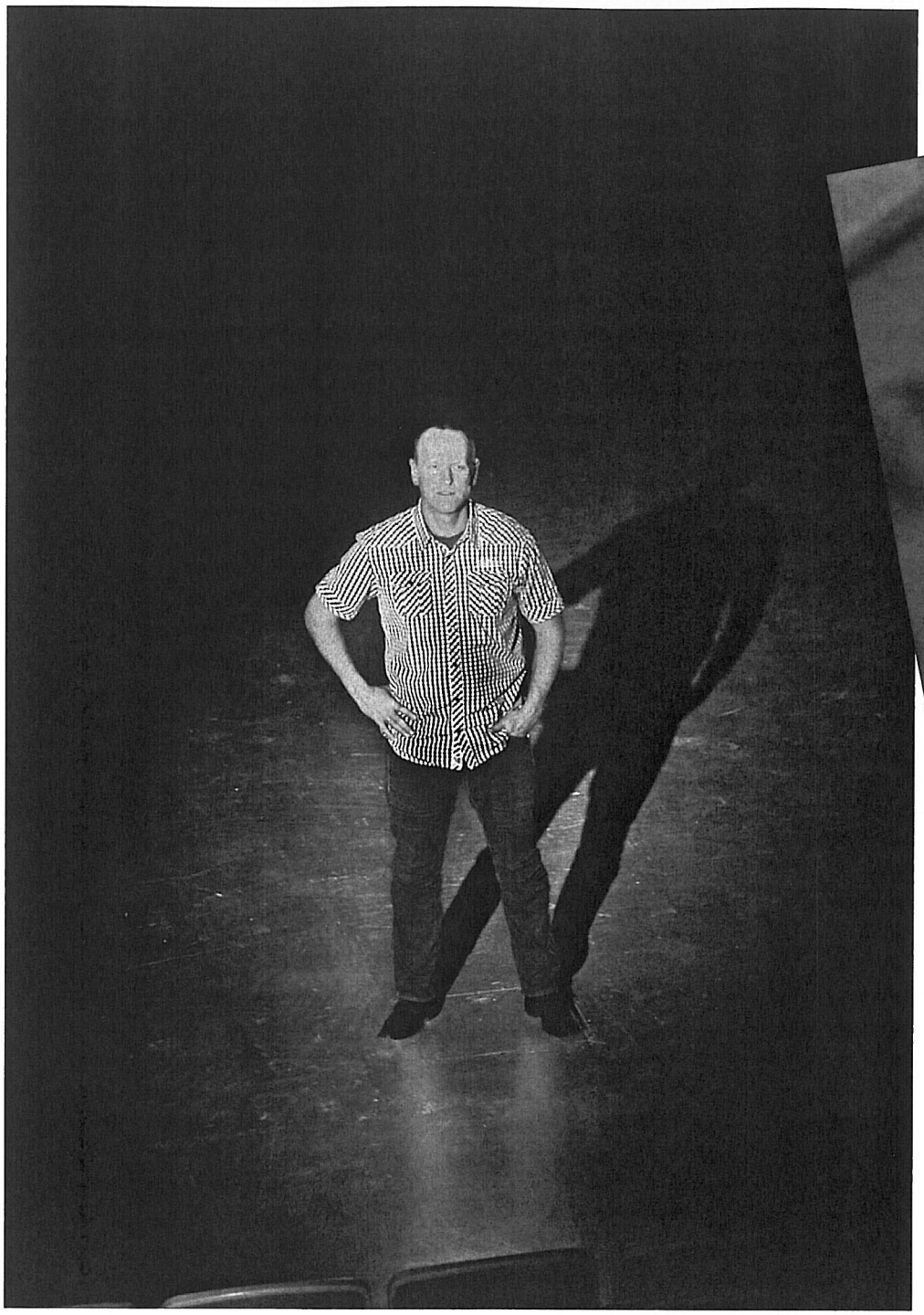

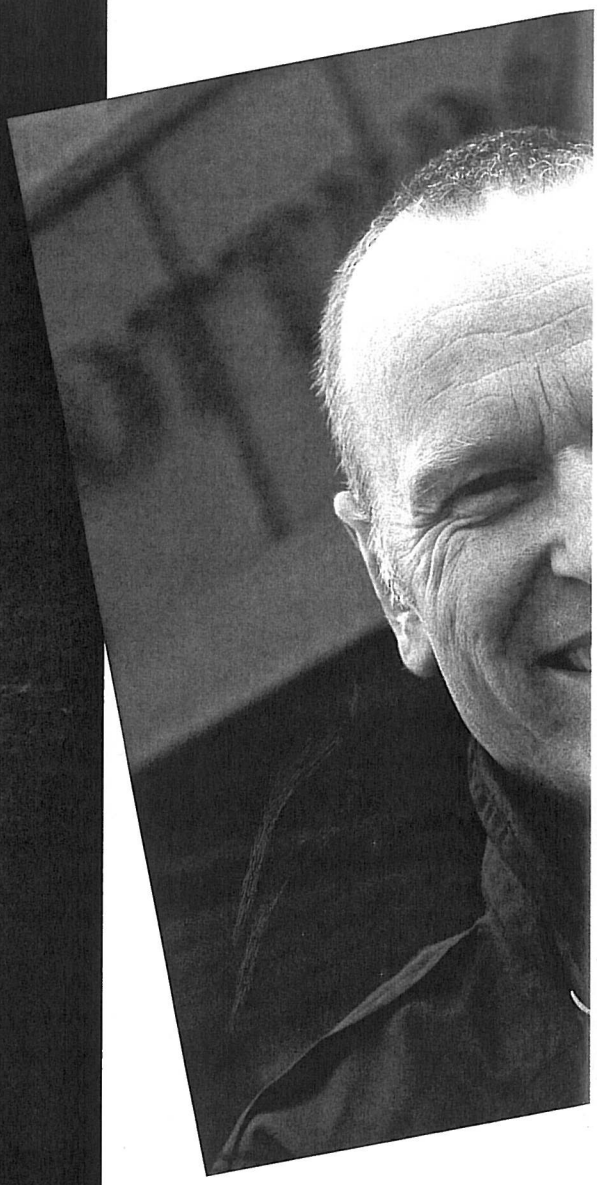

essentene, samt nabokommuner og fylkeskommunen.

Den ferdige planen skal ikke minst bidra til å synliggjøre det kommunen gjør på kultursektoren, men Schistad vet at en kulturplan ikke kan dekke alt.

– Vi må gripe de feite grisene som kommer flyvende forbi, og vi må gjøre det når de kommer. Det kan ikke nedfelles i en kulturplan, sier Schistad som legger vekt på at han leder en handlingsorientert enhet. Særlig de to siste årene har han og staben vært mest orientert mot å gjøre de nære, operative tingene. Nå føler de behov for å tydeliggjøre hvor kulturetaten vil de neste ti årene. Det skjer så mye, og det snakkes om kommunesammenslåing.

Einar Schistads store drøm er å få Tom Waits til Nøtterøy.

BEDRE Å BE OM TILGIVELSE

De første årene som kulturhusleder skjønte Schistad at han fikk nei hvis han spurte om mer penger. Samtidig så han at det var mye som måtte gjøres. Derfor holdt han ikke budsjettet, men valgte en strategi basert på at han ikke spurte om lov, men heller ba om tilgivelse.

Etter et par år gikk han i budsjett. Da tok det av, han ble tilgitt av systemet, og nå har han inntrykk av at politikerne på Nøtterøy støtter kulturhusmiljøet hundre prosent.

Det bør de, for kulturhuset på Nøtterøy er et av de rimeligste å drive i Norge. Nøtterøy kommune får mye kultur for kronene sine, og innbyggerne i kommunen og i regionen får et nærmest ekstremt stort tilbud sammenlignet med hva kommunen bruker av midler.

ROVDRIFT OG IDEALISME

Einar Schistad har drevet rovdrift både på de ansatte og på seg selv, og han var ikke alltid sikker på om det var lurt. Men så galt har det heller ikke vært, for alle har fått utløp for mye idealisme, og de har fått mye anerkjennelse både fra artister og publikum.

Det var ingen selvfølge at det skulle lykkes med et kulturhus på et jorde på Nøtterøy. Men om ikke kulturhuset var blitt bygget den gangen i

Einar Schistad tror det er en fordel at han ikke er så kommunal i tankegangen.

Det skal være hyggelig for alle å komme innenfor dørene på Nøtterøy kulturhus. Det gjelder for publikum, det gjelder for gjestende-

1994, ville det aldri blitt noe av.

Som del av et større kompleks kom kulturhusdelen på cirka 20 mill. kroner. Nå koster kulturhus fort ti ganger så mye.

SAVNER KULTURDEBATT

Einar Schistad savner mer aktive kulturpolitikere og mer kulturdebatt på Nøtterøy. I Tønsberg får kulturen mye politisk oppmerksomhet og mye debatt, som riktignok ikke alltid fører til noe. Men oppmerksomheten og debatten har verdi i seg selv.

Fordelen med lite politisk oppmerksomhet er at Einar Schistad stort sett kan gjøre som han vil. Samtidig berømmer han øysamfunnets politikere for å ha støttet kulturhuset slik de har gjort.

Også i tider med tøffe nedskjæringer, og det er slike tider nå, har Schistad og hans folk nesten ikke merket sparekniven. Alle politikerne på Nøtterøy ser hvor viktig kulturen er som blanding av lim og energipille for øysamfunnet.

All tilliten gjør at Schistad nå passer godt på pengene, og med god drift er det fullt mulig å ha stålkontroll på utgiftene, mens man har nesten null kontroll på inntektene. De kommunale budsjettmidlene er ikke nok til å dekke totallønnen for medarbeiderne og andre utgifter. Derfor må Nøtterøy kulturhus ha gode inntekter.

SMALE ARRANGEMENTER

Einar Schistad tror det er en fordel at han ikke er så kommunal i tankegangen. Han tror han har et forretningsgen. Det gjør at han har tatt beslutninger med stor risiko, og at han har sovet dårlig mange ganger. Som regel går det bra.

Store oppsetninger innebærer alltid en risiko for å tape kanskje hundre tusen kroner. Men når det går bra, og det gjør stort sett det, kan det bli stort overskudd. Det kan dekke inn fire smalere arrangementer. Og det skal være smale arrangementer i Nøtterøy kulturhus.

Kulturhuset har rundt 100 åpne arrangementer i året, fordelt på vår og

høst. Med lukkede arrangementer, alt fra skoleavslutninger til bedriftsarrangementer, blir det et sted mellom 150 og 200 arrangementer i året.
Da er det noe nytt nesten hver dag, og det blir ekstra mye å gjøre. Et teater eller en revyscene kan rigge scenen for én oppsetning som kanskje står der i ukevis. I perioder må Schistads dyktige medarbeidere gjøre den øvelsen daglig. Det er dyrt og energikrevende.

NETTVERKSBYGGING

Når et større ensemble kommer langveisfra og blir noen dager, får Schistad og hans folk anledning til å bli kjent med gjestene og bygge nettverk. Den nettverksbyggingen tar utgangspunkt i en grunnholdning som sier at det skal være hyggelig for alle å komme innenfor dørene på Nøtterøy kulturhus. Det gjelder for publikum, det gjelder for gjestende scenearbeidere, og det gjelder for alle som står på scenen.

Holdningen er dypt nedfelt i alle som arbeider i kulturhuset. Når kunstneren kommer til den første prøven, koker kulturhusets scenetekniker kaffe. Sånt sprer seg blant artistene og deres agenter. De får lyst til å komme igjen, og de anbefaler Nøtterøy til andre.

Det skjer at store artister selv tar kontakt med kulturhuset på Nøtterøy. Det skyldes at artistenes management kjenner Einar Schistad og huset hans. Alle vet at Nøtterøy kulturhus bare har 412 seter, men de vet også at kulturhuset selger billetter. Derfor blir det ofte fulle hus.

– Og så er jeg god til å prute, sier Einar Schistad, som har fått en del virkelig store artister til priser langt under det de pleier å få.

Det kan dreie seg om en form for pakker. Managerne har ikke bare store artister i stallen. De har også artister som er i startgropen og som trenger sceneerfaring. Det kan bli gode konserter, men både Einar Schistad og manageren vet at det blir et minusprosjekt. Den svenske songwriteren og sangeren Melissa Horn opptrådte på Nøtterøy før noen hadde hørt om henne. Det kom 70 publikummere til en vellykket konsert. Ikke stor butikk for noen. Men det gjorde at ettertraktede Lars Winnerbäck neste år la sin turné om Nøtterøy kulturhus.

BYRÅKRAT OG INNKJØPER

I utgangspunktet er Einar Schistad kommunal byråkrat, men i virkeligheten er han profesjonell innkjøper av artister og skal samtidig sikre at publikum der ute har kulturhuset høyt oppe i bevisstheten.

– Det er viktig at vi ikke blir sedate, sier kultursjefen som tenker repertoar døgnet rundt, året rundt. Publikum krever, og har krav på, forandring. Det er en av grunnene til at Nøtterøy kulturhus har vist mye nysirkus og har lyktes godt med det.

Kultursjefen legger stor vekt på kontakten med publikum. Fra dag én har Einar Schistad alltid vært til stede når det skjer noe. Han ville gi Nøtterøy kulturhus et ansikt, og han går blant publikum og snakker med folk. Han tar imot billetter, og etter forestillingen står han ved utgangen og tar imot tilrop.

Når han går hjem, har han et klart bilde av publikums dom.

NABOKOMMUNENE

Schistad er forsiktig med å uttale seg om det kommunale kulturlivet i nabokommunene. Om Tjøme sier han bare at kulturen der har vært nokså usynlig. Det tror han er i ferd med å endre seg. På Tjøme er nemlig hans gamle klassevenninne og nabo Janne Lepperød blitt kultursjef.

Hun har allerede vist at hun ønsker å gjøre Tjøme til en kulturkommune.

CV

Einar Schistad (45) er oppvokst i Vestskogen.
Grunnskole og videregående skole på Nøtterøy.
Ett år i Vestskogen barnehage etter videregående.
Høgskolekandidat i kulturarbeid fra Bø i Telemark.
Ett år i Italia mens han studerte til historie grunnfag, Blindern.
Mellomfag historie og studium i prosjektarbeid, Blindern.
Drøyt fire år i Oppegård kommune. Startet en av de første SFO-er.
Kort periode ved kulturkontorene i Tønsberg og Nøtterøy.
Toårig videreutdanning i organisasjon og ledelse, Høgskolen i Vestfold.
Kulturkonsulent Nøtterøy fra 1998.
Kulturhusleder fra sommeren 1999.
Kultursjef og kulturhusleder fra høsten 2010.

Hun har ambisjoner og et pågangsmot Einar Schistad synes han kjenner igjen fra sine egne først år som kommunal kulturarbeider.

Schistad sier det kan skje ting på Tjøme som minner om det som er skjedd på Nøtterøy. Det ligger an til samarbeid mellom de to øykommunene. De driver allerede kulturskole og Ungdommens kulturmønstring (UMK) sammen.

Da Einar Schistad på slutten av nittitallet kom tilbake til Vestfold for å bosette seg, hadde han lyst til å arbeide med kultur i Tønsberg. Før han fikk summet seg, hadde kommunen oppløst hele kulturetaten, og Einar Schistad måtte se mot Nøtterøy. Om noe av det som skjedde etterpå har han klare meninger.

OSEBERG LITE SMART GREP

– Det var ikke det smarteste grepet å etablere et kulturhus som Oseberg, sier Schistad. Det er vanskelig å drive et kulturhus du ikke eier selv.

Han synes oppriktig synd på dem som har hatt ansvar for kultur i Oseberg, men fastslår samtidig at Tønsberg kommune heller ikke har gjort noe for å få det til å gå bra. Han har større tro på Støperiet, som han synes er spennende.

Schistad har merket seg at Tønsberg ønsker at kulturetatene i Tønsberg og på Nøtterøy skal slås sammen, og han hører mange snakke om at Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme skal slås sammen. Hittil har det vært mest snakk, og da forholder Einar Schistad seg heller til verdensstjerner og deres managere. Der er det klare mål og tydelig tale.

Om det blir sammenslåing med Tønsberg, om det er med kulturetaten eller hele kommunen, kan det gi noen muligheter. Schistad og hans folk har fått lov til å påvirke hvordan Støperiet blir utrustet, og han kunne godt tenke seg å få tilgang til den flotte hallen. Det er ikke alt som egner seg i den litt formelle konsertsalen på Borgheim. Schistad er imidlertid helt tydelig. Et kultursamarbeid med Tønsberg gir bare mening om Tønsberg legger inn personellressurser og en driftsøkonomi.

KJENT, NORSK POPARTIST

Kulturhussjefen vet hva som gir fullsatte benkerader. Konserter med

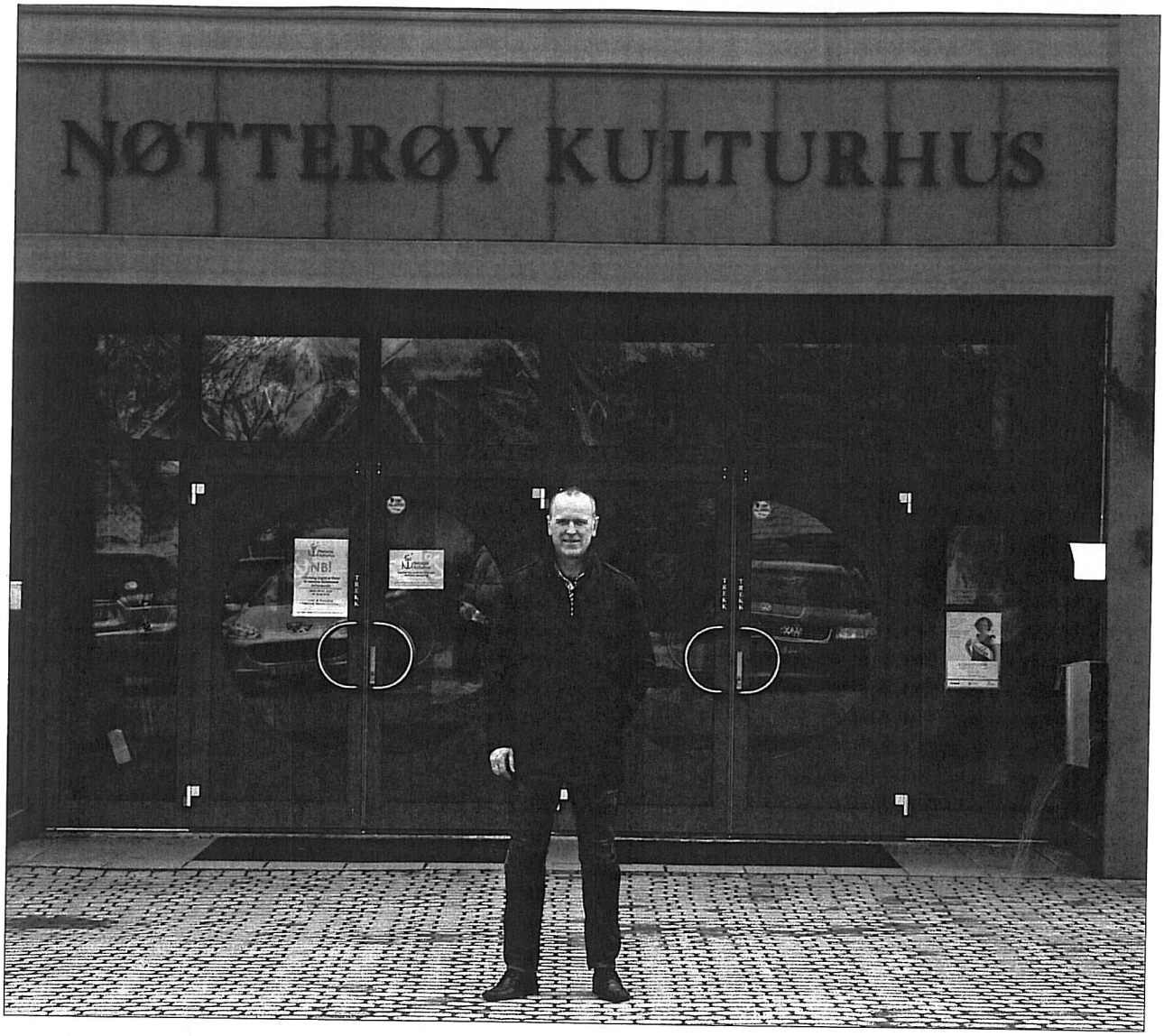

kjente, norske populærartister fyller huset og gir økonomi til smalere tilbud.

Danseforestillinger er det imidlertid vanskelig å selge, men det spiller ingen rolle. Einar Schistad mener det er kjempeviktig at Nøtterøy kulturhus tilbyr dans.

Trangen til å samarbeide med Støperiet skyldes både markedsmessige vurderinger, og at Einar Schistad har en liten rocker i seg. Derfor holder det ikke at han har klart å få Sir Bob Geldof til konsertscenen sin.

Den store drømmen er å få Tom Waits til Nøtterøy. Så da klarer han vel det.

Nå gleder Einar Schistad seg til Slottsfjellfestivalen. Det er hans musikk, det er på en tid av året hvor han ikke har arrangementer, og han kan være på konsert i dagevis uten at han har ansvar for noe. •

Det var ingen selvfølge at det skulle lykkes med et kulturhus på et jorde på Nøtterøy.

SVEN OTTO RØMCKE og CEDRIC ARCHER (foto)

Velkommen til Tønsberg Optiske i Kammegaten

Hilsen Knut, Trine, Hedvig og Nina.

Fordi personlig service betyr noe

Husk: Det er vi som har fordelsprogrammet Privilegium

c)optikk Tønsberg Optiske

Kammegaten 3, Tønsberg • Tlf. 33 31 73 07